

การนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย-เมียนมา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
A Study to Internal Supervision Participatory of Administrators, in the Border
of Thai-Myanmar Tak Primary Education Service Area Office 2

พรปวีณ์ สิงห์เดช¹ สติรพร เชาวนชัย²
E-mail: tao_jaipim@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 2) เปรียบเทียบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบความแตกต่าง การทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีของเชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาศึกษาการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ขั้นตอนการศึกษาความต้องการการนิเทศ ขั้นตอนการวางแผนการนิเทศ ขั้นตอนปฏิบัติการนิเทศ ขั้นตอนประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน การนิเทศแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย-เมียนมา

Abstract

The objective of this research were to study and to compare a study approach to internal supervision participatory of the administrators, in the border of Thai-Myanmar Tak Primary Education service Area Office 2, by experienced practitioners. The samples were 331 persons by stratified random sampling. The research instrument was the questionnaire and the statistics for data analyzed by using mean, standard deviation and One-Way ANOVA. Multiple comparison test by Scheffe's method to analyses the data.

The results of this research were as follow : A study approach to internal supervision participatory of administrators, in the border of Thai-Myanmar Tak Primary Education service Area Office 2 were at the high level and comparisons of a study approach to internal supervision participatory of administrators classified by their job positions, working experience revealed that all aspects were significantly different at the level of 0.05 and study the requirement of supervision, planning on monitorial supervisions, performing monitoring supervision and concluding and reporting the resulting of monitorial supervision were significantly different at the level of .05

Keywords: internal supervision, internal supervision participatory of administrators, school in the border of Thai-Myanmar

ความเป็นมาของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) และฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562) มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขโดยต้อง ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี

¹ นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ กอปรกับสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งงานวิชาการเป็นภาระกิจหลักของสถานศึกษา งานนเทศการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยเฉพาะการนเทศภายในสถานศึกษา

การนเทศภายในโรงเรียน เป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงาน ในขอบเขตที่ตนเองรับผิดชอบประสบผลสำเร็จเป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้องกับระเบียบ วิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้ การนเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นยุทธวิธีที่ผู้เกี่ยวข้องควรหาแนวทางดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (คู่มือการนเทศภายในโรงเรียน สพม. 11)

ชาวพม่าในกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ อพยพเคลื่อนย้ายเข้ามาอาศัยในบริเวณตามแนวชายแดนไทย - พม่า ใน 5 อำเภอชายแดนของจังหวัดตาก ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอพบพระ อำเภออุ้มผาง อำเภอแม่ระมาด และอำเภอท่าสองยาง เข้ามาตั้งชุมชนอยู่ในพื้นที่ของประเทศไทย จากสถานการณ์ดังกล่าวเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆก็ได้รับผลกระทบดังกล่าวด้วย เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ได้อพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามารับการศึกษานในโรงเรียนที่เปิดสอนในพื้นที่ชายแดนไทย - พม่า อันเนื่องมาจากเป็นชุมชนที่ติดกับชายแดน เด็กได้เข้าโรงเรียนและมีโอกาสได้รับการศึกษาต่อ สะท้อนให้เห็นถึงการขาดโอกาสทางการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ชายแดนและจัดการศึกษา สภาพปัญหา การจัดการศึกษาในพื้นที่ที่ติดต่อกับชายแดน บางรูปแบบยังไม่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ หลักสูตรการศึกษาไม่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการพัฒนาของพื้นที่ สถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้เกิดการ พัฒนา สามารถปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในทุกๆ ด้าน ตามสารบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ที่ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 43)

การนเทศมีจุดมุ่งหมายชัดเจน โดยยึดหลักประชาธิปไตยโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ ทั้งทางด้านความคิดเห็น และการกระทำ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งการให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น โดยใช้กระบวนการนเทศภายในแบบมีส่วนร่วม มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการศึกษาความต้องการการนเทศ 2) ขั้นการวางแผนการนเทศ 3) ขั้นการสร้างเครื่องมือในการนเทศ 4) ขั้นการปฏิบัติการนเทศ 5) ขั้นการประเมินผลและรายงานผลการนเทศ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการนเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา และการวิจัยครั้งนี้จะมีส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนา นวัตกรรมทางการศึกษาในการนเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา ที่จะช่วยในการพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงและจะมีส่วนสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนก้าวหน้า และตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการนเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย
การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในเขตอำเภอชายแดนไทย-เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 5 อำเภอ โดยแยกเป็นอำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ ระมาด อำเภอท่าสองยาง อำเภอพบพระ และอำเภออุ้มผาง รวมทั้งสิ้น 2,192 คน แยกเป็นผู้บริหาร 17 คน ครูผู้สอน 314 คน รวม ทั้งสิ้น 331 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเทียบตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (1970: 608) จากนั้นใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูและผู้บริหาร สถานศึกษาในแต่ละอำเภอ

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในเขตอำเภอชายแดนไทย-เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 5 อำเภอ โดยแยกเป็นอำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด อำเภอท่าสองยาง อำเภอพบพระ และอำเภออุ้มผาง รวมทั้งสิ้น 331 คน แยกเป็นผู้บริหาร 17 คน ครูผู้สอน 314 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเทียบตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (1970: 608) จากนั้นใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน	
	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. อำเภอแม่สอด	38	8	567	81
2. อำเภอแม่ระมาด	22	3	286	41
3. อำเภอท่าสองยาง	20	3	524	75
4. อำเภอพบพระ	22	3	580	83
5. อำเภออุ้มผาง	14	2	235	34
รวม	116	17	2,192	314

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย-เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list)

3.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย-เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ได้แก่ ชั้นการศึกษาความต้องการการนิเทศ จำนวน 6 ข้อ ชั้นการวางแผนการนิเทศ จำนวน 7 ข้อ ชั้นการสร้างเครื่องมือในการนิเทศ จำนวน 8 ข้อ ชั้นปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 10 ข้อ ชั้นประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ จำนวน 5 ข้อ

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ศึกษาเอกสารวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนของผู้บริหารและครูในโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

4.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

4.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.5 นำเสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จากนั้น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อความถาม รายนามผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

4.5.1 ดร.จิตติมา วรรณศรี ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์

สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

4.5.2 ดร.เมตตา แสงกลาง ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

4.5.3 ดร.วรรณชัย เหล่าทรัพย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับ คศ. 4

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านแม่กาษา

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนี้ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2539, น. 249)

4.6 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาหาค่า IOC (Item-Objective Congruence Index: IOC) และเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .05 ขึ้นไป ถึง 1.00

4.7 นำเสนอแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามกับผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ใน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.95

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยยื่นขอหนังสือขออนุญาตครูในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้บริหาร และครูในเขตอำเภอชายแดนไทย-เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

5.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเก็บข้อมูล พร้อมส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหาร และครูโรงเรียนอำเภอชายแดนไทย-เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5.3 ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 331 ฉบับ ได้รับฉบับที่สมบูรณ์กลับคืน จำนวน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยความถี่ และร้อยละ

6.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3 ข้อมูลเปรียบเทียบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างระหว่างคู่ให้ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison test) ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง ขนาด สถานศึกษา วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง จำแนกเป็น		
1.1 ผู้บริหาร	17	5.10
1.2 ครู	314	94.90
รวม	331	100
2. ขนาดสถานศึกษา จำแนกเป็น		
2.1 ขนาดเล็ก	17	5.10
2.2 ขนาดกลาง	266	80.40
2.3 ขนาดใหญ่	48	14.50
รวม	331	100

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
3. วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น		
1.1 ปริญญาตรี	212	64.00
1.2 ปริญญาโท	119	36.00
รวม	331	100
4. ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น		
2.1 1-5 ปี	136	41.10
2.2 5-10 ปี	69	20.80
2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	126	38.10
รวม	331	100

จากตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า เป็นผู้บริหาร มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 และเป็นครู จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 94.90

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ขนาดเล็ก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 ขนาดกลาง จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 80.40 และขนาดใหญ่ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ปริญญาตรีจำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 ปริญญาโท จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 41.10 ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10

2. ผลการศึกษาการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ตารางที่ 3 แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับของวารนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมทั้ง 5 ชั้น

ข้อ	วารนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน	(N = 331)		ระดับ	อันดับที่
		\bar{X}	S.D		
1	ชั้นการศึกษาความต้องการวารนิเทศ	4.10	0.45	มาก	5
2	ชั้นการวางแผนวารนิเทศ	4.11	0.45	มาก	4
3	ชั้นการสร้างเครื่องมือในวารนิเทศ	4.12	0.47	มาก	3
4	ชั้นปฏิบัติการวารนิเทศ	4.21	0.46	มาก	1
5	ชั้นการประเมินผลและรายงานผลวารนิเทศ	4.15	0.52	มาก	2
	รวม	4.14	0.42	มาก	

จากตารางที่ 3 การศึกษาการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D = 0.42) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ชั้นปฏิบัติการวารนิเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D = 0.46) รองลงมา คือ ชั้นการประเมินผลและรายงานผลวารนิเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D = 0.52) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชั้นการการศึกษาความต้องการวารนิเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D = 0.45)

3. ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อ	การนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน	ประสบการณ์ในการทำงาน						F-test	Sig.	เปรียบเทียบรายคู่
		1-5 ปี N=136		5-10 ปี N=69		10 ปีขึ้นไป N=126				
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1	ชั้นการศึกษาความต้องการการนิเทศ	4.08	0.47	4.01	0.54	4.22	0.36	5.76*	0.00	(3>1, 3>2)
2	ชั้นการวางแผนการนิเทศ	4.10	0.42	3.95	0.31	4.22	0.36	8.68*	0.00	(3>2)
3	ชั้นการสร้างเครื่องมือในการนิเทศ	4.07	0.48	4.09	0.51	4.19	0.44	2.58	0.08	-
4	ชั้นปฏิบัติการนิเทศ	4.19	0.48	4.06	0.50	4.8	0.41	4.70*	0.01	(3>2)
5	ชั้นการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ	4.18	0.49	3.91	0.65	4.25	0.42	10.58*	0.00	(3>2)
รวม		4.13	0.42	4.00	0.49	4.23	0.34	7.06*	0.00	(3>2)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ในภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ชั้นการศึกษาความต้องการการนิเทศ ชั้นการวางแผนการนิเทศ ชั้นปฏิบัติการนิเทศ ชั้นการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นการสร้างเครื่องมือในการนิเทศ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison test) ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) พบว่า การนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมมากกว่า 1- 5 ปี และ 5 -10 ปี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ชั้นการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ ผู้บริหารต้องสร้างเครื่องมือที่จะประเมินผลให้ครอบคลุมและชัดเจน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนรวมทั้งผู้บริหารมีการสรุปผล และรายงานผลให้แก่ครูได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีรวา มูเก็ม (2557) แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้พื้นที่จังหวัดสงขลา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ชั้นการสร้างเครื่องมือในการนิเทศ ชั้นปฏิบัติการนิเทศ ชั้นการวางแผนการนิเทศ และ ชั้นการศึกษาความต้องการการนิเทศ

2. ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และตามประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์ไม่เท่ากัน ย่อมก่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ทักษะคติไม่เท่ากัน ผู้ที่มีประสบการณ์มากจะเรียนรู้และปฏิบัติงานได้ดีและสำเร็จกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ขั้นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ขั้นการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ ขั้นการสร้างเครื่องมือในการนิเทศ ขั้นปฏิบัติการนิเทศ ขั้นการวางแผนการนิเทศตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขั้นการศึกษาความต้องการการนิเทศ ผู้บริหารต้องตระหนักให้มีความสำคัญในการนิเทศ มีกรอบการทำงานที่ชัดเจน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบแต่ละงาน มีการดำเนินการตามปฏิทินที่กำหนด ต้องมีการแจ้งผู้รับการนิเทศล่วงหน้าก่อนการนิเทศต้องเป็นไปด้วยบรรยากาศแบบกัลยาณมิตร และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นต้องมีการให้คำปรึกษา คำแนะนำด้วยความสร้างสรรค์ ชื่นชมเมื่อครูประสบผลสำเร็จ สรุปผลและเขียนรายงานการนิเทศทุก 1 เดือนหลังวาระการประชุมประจำเดือน และ 1 ภาคเรียน เพื่อนำผลข้อมูลย้อนกลับไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป อาจเนื่องมาจากผู้บริหารนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพในบางประเด็น และปรากฏการประเมินการนิเทศภายในสถานศึกษาตามระยะเวลาแต่ละช่วงที่กำหนดไว้ในโครงการเป็นครั้งคราวในรอบปี

2. ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ขั้นการศึกษาความต้องการการนิเทศ ขั้นการวางแผนการนิเทศ ขั้นปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผล และรายงานผลการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนขั้นการสร้างเครื่องมือในการนิเทศ พบว่าไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison test) ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ไม่เท่ากัน ส่งผลทำให้มีส่วนร่วมในการนิเทศภายในมากหรือน้อยตามประสบการณ์ไปด้วย ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมมากกว่าประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่าผลการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเขตอำเภอชายแดนไทย - เมียนมา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ขั้นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขั้นการศึกษาความต้องการการนิเทศ ดังนั้น ใน ขั้นตอนการศึกษาความต้องการการนิเทศควรให้ความสนใจ ผู้รับการนิเทศ ผู้ให้การนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศ ได้แก่ การสร้างความเข้าใจเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตระหนักยอมรับการปฏิบัติงานนิเทศ ว่ามีประโยชน์ และมีความสำคัญ ต่อตัวครู ต่อเด็ก ต่อส่วนรวมอย่างไร เพื่อให้ทุกคนเกิดแรงบันดาลใจในความต้องการการนิเทศ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ วิธีการ/กิจกรรมการนิเทศภายในโดยกำหนดรูปแบบไว้อย่างชัดเจน และเป็นไปตามเวลาที่กำหนด เพื่อใช้ในการจัดทำแผนการนิเทศภายในของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของคณะครูทุกระดับชั้น

2. ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักเข้าใจร่วมกันถึงความสำคัญและประโยชน์ของการนิเทศ เพื่อให้บุคลากรได้รับทราบและมีความรู้ความเข้าใจอย่างทั่วถึง เพราะการนิเทศภายในเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาที่จะส่งเสริมสนับสนุน ปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนโดยที่ผู้บริหารต้องจัดดำเนินการเพื่อช่วยเหลือครู ให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขวัญและกำลังใจดีพร้อมที่จะร่วมกันทำงานด้วยความเต็มใจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิธีการนิเทศและรูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปปรับปรุงงานนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกกลุ่มในเขตพื้นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 และจังหวัดอื่นๆ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนและสามารถวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ตรงจุดต่อไป

3. ควรศึกษารูปแบบการนิเทศโดยนำนวัตกรรมที่เป็นสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการนิเทศ เช่น ระบบการนิเทศออนไลน์ คลิปประกอบการนิเทศ และโทรศัพท์มือถือเพื่อการนิเทศ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานয়กรัฐมนตรี. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542. ัรวา มูเก็ม. (2557). แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้พื้นที่ จังหวัดสงขลา. ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). รายงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยและบุตรหลานแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11